

ČESKOSLOVENSKÁ
SPOLEČNOST RUKOPISNÁ
V PRAZE
ČESKÉMU NÁRODU
RZK

DÁNO V LEDNU ROKU 1939

ČESKÉMU NÁRODU

CESKOSLOVENSKÁ SPOLEČNOST RUKOPISNÁ, plnic duchovní odkaz P. J. Šafaříka a F. Palackého, jest povinna připomenouti českému národu v jeho hlubokém zklamání a pokoření zdroje dávné tradice domácí, které v době poroby probudily jeho sebevědomí a obrodily všechn jeho kulturní život:

RUKOPISY ZELENOHORSKÝ A KRÁLOVÉDVORSKÝ.

Výsledky vědeckého bádání ukázaly zejména v poslední době jasně, že obecně rozšířené mínění o těchto rukopisech jako padělcích našeho obrozenského romantismu založeno bylo na řadě osudných omylů, zaviněných zvláště nadkritikou někdejšího směru vědecké školy vídeňské. Není jediného dokladu pro ono tvrzení, neboť odhalena byla klamnost domnělých důkazů, kterými měl býti usvědčen V. Hanka jako padělatel. Ostatně jeho nařčení z tohoto podvrhu bylo vyvráceno již před soudem a osvědčeno, že Rukopisy byly v místech nálezu dávno před svým objevením. — Starobylá původnost obou těchto rukopisných zlomků je prokázána přesnými výzkumy technologickými, fotochemicky i vědeckou fotografií dokumentární neméně než novými, překvapujícími poznatky jazykovědnými, historickými i objevy archeologickými. To znamená netušený obrat v dosavadním vědeckém nazírání na základní otázku naší národní osvěty. Rukopisy samy podávají všechny znaky své starobylosti. Jsou tudíž nejvzácnějšími doklady pradávne naší tvorby básnické, písemně zaznamenané v kulturním údobí cyrilomethodějském a gotickém. Otvírají nám zároveň výhledy do dávných dějů národa až po slovanský jeho pravěk.

Ačkoli kladné výsledky tohoto všestranného šetření, přesně zjištěné, mají rozhodující moc průkaznou, vychovávána jsou nová pokolení národa až dosud v mylném přesvědčení, že Rukopisy jsou jen „zbožným podvodem“ našich národních buditelů. Další utvrzování národa v takovém pokořujícím sebeklamu ohrožuje však již mravní jeho podstatu, nehledíc k velké škodě kulturní i národní, zvláště když prokázaný vědecký omyl je dále hodnocen jako „nehynoucí zásluha“ o vědeckou pravdu a národní čest. Tu nejde jen o kulturní a vnitřní hodnotu Rukopisů, nýbrž také o čestnou památku našich národních buditelů i o jejich velké dílo vědecké na Rukopisech založené. Jde však zároveň o další zdravý a přímý růst celého národa podle svérázné tradice vlastní.

Rukopisy, z nichž ožil národní náš duch, vedly nás šťastně od dob obrození až k mohutnému rozmachu všech tvůrčích sil, které v životě

národním tak sebevědomě vyjádřil a k pevnému nástupu semkl sám Tyrš. Ve tvorbě umělecké zaskvěla se jimi ve znamení slovanského zjevu českého bohatýra Mánesem zobrazeného, zvláště slavná generace Národního divadla: Smetana, Dvořák i Fibich, stejně jako Aleš a ostatní až po Myslbek a básnická družina pozdních lumírovců, zvláště Zeyer a Vrchlický. Boj, který však byl v tomto vrcholném údobí tvůrčího našeho znovuzrození zdvižen ve vlastním národě pod heslem vědecké pravdy, světovosti a mravnosti proti Rukopisům i kulturní naší svébytnosti stejně jako proti českému státnímu právu, podřal živé kořeny naší národní tvorby, rozvrátil duchovní jednotu národa a zlomil jeho víru ve vlastní schopnosti a síly. Byl zlou předzvěstí naší národní pohromy...

Avšak Rukopisy, které za celá desetiletí úporných bojů i tiché práce vědecké prošly nejtěžšími zkouškami posléze vítězně, vystávají nám teprve dnes v plné své slovanské síle a kráse jako kladné dílo našeho národního genia. Doba sama žádá jich navrácení celému národu. Jsou jeho dávným duchovním dědictvím po hrdých předcích, kteří dovedli tvrdě bránit svého domova. Proto měly býti navždy vyhlazeny z mysli i srdce národa tím, že je rakouská správa školská vyřadila jako padělky právě před půl stoletím z naší slovesnosti. Jejich duch zůstal nám však přece zachován i přes mocnou nepřízeň doby jako ohlas v ostatním našem umění jimi obrozeném, nejvěrněji ve slavných tónech Smetanovy „Libuše“ i jeho „Vyšehradu“. Vznesený motiv, jímž Lumír začíná svůj slávozpěv dávných věků, dává celému prorockému veledílu „Má Vlast“ svoje vrcholné posvěcení, neboť vítá svoji „Vltavu“ v srdci Čech se stejnou vroucností, jako proniká ve vítězném závěru „Blanika“ i tvrdými údery „Tábora“, nad nimiž posléze zazáří v plném svém jasu – „VYŠEHRAD“ – symbol slovanské mohutnosti i vlastního smyslu našeho národního bytí... Tímto hudebně hlubokým svým vtělením, stejně jako modlitbou i věštbou Libušinou, promlouval k nám a sílil nás tedy jedině duch našich Rukopisů právě ve chvílích nejtěžšího národního zklamání a dává nám i v našem pokoření nezmarnou víru v sebe a ve vlastní síly pro opětné dosažení *našeho* národního štěstí...

Československá společnost rukopisná očekává, že celý národ přijme její poselství radostně, přihlásí se k drahému odkazu svých otců a že také odpovědní činitelé, kterým svěřeno bylo řízení našich věcí ve znamení dávné tradice národní za okolností tak těžkých, oddaně splní především v této stěžejní záležitosti naší osvěty i všeho národního života čestnou povinnost, kterou v době svrchovaného národního nebezpečí žádá po nich služba národu i jeho státu.

Dáno v lednu roku 1939.

ČESKOSLOVENSKÁ SPOLEČNOST RUKOPISNÁ V PRAZE

I, KONVIKTSKÁ ULICE 5

NÁKLADEM ČESKOSLOVENSKÉ SPOLEČNOSTI RUKOPISNÉ V PRAZE.
TISKEM „POLITIKY“